

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
VVD	Middelen, mensen en bestuur	62	Visie dienstverlening	Wanneer komt de visie dienstverlening?	Dit is een politieke vraag die in de commissie gesteld kan worden. Het lukt dit jaar waarschijnlijk niet meer om de visie dienstverlening op te leveren, gezien de doorlooptijden.
		63	Verbeteren bedrijfsvoering	Hier staat dat de basis van de bedrijfsvoering nog niet op orde is. Kunnen jullie daarvan een aantal voorbeelden noemen?	Voorbeelden zijn dat lang niet alle processen zijn beschreven, laat staan gedigitaliseerd. Dat zijn zowel processen gericht op de bedrijfsvoering binnen als op de dienstverlening voor buiten. De wereld is zo snel in ontwikkeling dat de bedrijfsvoering steeds weer aangepast moet worden. Een praktisch voorbeeld is dat de wifi niet goed is en verbeterd wordt. Sinds corona worden meer eisen aan wifi gesteld. De opgaven worden complexer en we zien dat die niet meer binnen één afdeling beantwoord kunnen worden. Afdelingen hebben elkaar nodig, maar onze processen en informatiesystemen zijn er nog niet voldoende op ingericht om van dezelfde informatie gebruik te kunnen maken.
				Hoe staat het met de visie op ict?	In het MJP stond ook dat de basis niet op orde was en daarin geïnvesteerd moet worden. De raad heeft besloten om daarin te investeren. We proberen nu de basis echt op orde te krijgen, onder andere met die extra investering.
			Personeelskosten	De personeelskosten komen veel terug. Er staat dat die nu	In de begroting zitten mensen die nodig zijn voor de taken en ook het geld voor de

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				verlegd zijn naar de juiste verhoudingen. Zijn de kosten die daarvoor zijn opgenomen in de begroting, gebaseerd op het gewenste personeel of op de huidige situatie?	formatie is hierin meegenomen, met alle cao-verhogingen daarbij.
		62	Organisatie-ontwikkeling	Hier staat dat de organisatie nog meer moet werken vanuit de gezamenlijke bestuurlijke doelen en opgaven i.p.v. uit de verschillende werksoorten.	Dat is de omslag waar wij in zitten. We hebben heel lang gewerkt van buiten naar binnen vanuit de verschillende werksoorten. Wanneer men zegt dat de vraag leidend is, dan wordt getracht om de vraag in samenhang te behandelen en dat vraagt andere processen en meer samenwerken tussen afdelingen. De vraag kan een maatschappelijke opgave zijn, maar kan ook een vraag van een individuele burger zijn.
		69	Algemene dekkingsmiddelen	In de rekening van 2022 en 2023 wordt er, ondanks een positief resultaat, toch nog geld uit de reserve onttrokken, en vanaf 2024 niet meer. Wat is daarvan de reden?	Dat is een bestemmingsreserve geweest die is ingesteld voor een bepaald doel, en daar hebben we in die jaren mee gerekend. Een reserve wordt altijd via een raadsbesluit ingesteld.
				Kunnen jullie verduidelijken welke bestemmingsreserves dat zijn geweest?	Ja, dat kunnen we wel schriftelijk toelichten.
		62		Hier wordt gesproken over de implementatie van diverse wetten gericht op transparantie en actieve communicatie met inwoners. Welke wetten worden hier bedoeld naast de	De Wet open overheid en de nieuwe Archiefwet die straks op ons afkomt.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				Omgevingswet?	
		69	OZB	Wij hebben van de wethouder begrepen dat voor Heerenveen een maximaal bedrag wordt afgesproken wat er aan OZB binnenkomt. Wordt daar ook met een pluspercentage gewerkt voor degenen die bezwaar aantekenen en toegewezen krijgen dat ze lager of geen OZB zouden moeten betalen.	Voor de kwijtschelding wel, maar voor bezwaren niet, want wij gaan uit van de waarden die er nu liggen.
				Hoe moeten wij de verhouding zien van een verschil door een bezwaar?	Dat is heel divers, want het is maar net wat er wordt toegewezen. Volgens ons valt het wel mee met de toewijzingen.
		10	Leeswijzer	De begroting is ingedeeld in thema's, de tafels zijn op thema en er is een overzicht van programma's en transitie's. Zou het mogelijk zijn om de onderwerpen te benoemen onder de thema's waar ze horen? Het is ook een wens uit de organisatie om aan te sluiten bij de begroting. Dit zou in het presidium besproken moeten worden.	Deze tafelindeling hebben wij niet gemaakt, dat heeft de griffie gedaan. De griffie heeft aangehaakt bij de indeling die bij het MJP was.
	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	80	Risico's	Hier gaat het over de begrotingen en de jaarrekeningen. Is de begroting dan het verwachte risico en de	Ja, we willen daarmee de trend laten zien. Het risico in de begroting blijft een inschatting. De algemene reserve fluctueert omdat er bepaalde onttrekkingen in de

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				jaarrekening het definitieve risico?	toekomst zijn.
GL	Middelen, mensen en bestuur	64	SPUK-middelen	Zijn de uitvoeringskosten van de SPUK voor klimaatmaatregelen en de effecten op structurele kosten inzichtelijk te maken? Die kosten zijn na het opstellen van de begroting bekendgemaakt.	Dat kan als de gelden binnenkomen. De SPUK-inkomsten zijn nog niet verwerkt. We proberen de uitvoering te doen binnen het bedrag aan SPUK-gelden dat de gemeente binnenkrijgt. Per saldo zou dat geen effect op het resultaat moeten hebben. Nu is alleen SPUK/GALA in de begroting opgenomen. T.z.t. komt een voorstel naar de raad over wat de andere SPUK-gelden doen met de begroting.
				De raad heeft al een doel gegeven aan de SPUK-gelden voor aanpak energiearmoede. Kan er dan niet meer mee geschoven worden?	Het zou kunnen dat nog een herziening aan de raad wordt voorgelegd. Het vertrekpunt van het SPUK-besluit in het MJP was dat de doelen van SPUK in beginsel centraal staan en dat mogelijk ten koste kan gaan van lokale aanvullende doelen die erbij staan. Het is afhankelijk van de impact daarvan hoe ver de raad daarin wil gaan. De gemeente komt € 11 miljoen structureel tekort, dus moet op zoek naar manieren om structurele middelen vrij te spelen.
		6	Financieel perspectief	Wat zijn realistische scenario's voor 2026/2027 van waar dat op uitkomt?	Dat zijn we op dit moment aan het onderzoeken. Dit is in principe een realistisch scenario, als de gemeente en het Rijk niets doen, stevent de gemeente af op dit tekort. Het is bekend dat het Rijk ook gaat bezuinigen. De kans is minimaal dat het hele tekort wordt opgelost door het Rijk.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				Alle maatregelen worden rond maart inzichtelijk gemaakt aan de raad, hebben we gehoord.	Ja, alle knoppen waar de gemeente aan kan draaien worden in kaart gebracht. De SPUK is daar één van. In maart wordt een tussentijds richtinggevend besluit gevraagd aan de raad. De daadwerkelijke afweging komt later bij de perspectiefnota volgend jaar.
				Is dat gericht op de financiële uitgaven die de gemeente al heeft of worden de ambities uit het MJP daarin meegenomen?	Een ambitie waar nog geen geld tegenover staat, kan niet op bezuinigd worden. De ambities moeten ergens terugkomen in de afweging, maar wil men die te gelde maken, dan moet nog meer omgebogen worden.
				Kunnen we bij elke volgende begroting dezelfde situatie verwachten met dat één jaar sluitend moet zijn?	De minimale variant als het gaat om provinciaal toezicht is dat het eerste jaar sluitend is. De gemeente heeft de tijd om ernaar toe te werken om het tekort op te lossen. Het is niet realistisch om volgend jaar al € 11 miljoen in 2027 omgebogen te hebben. In dat bedrag zitten veel structurele gelden, dat betekent dat de gemeente in 2028 ook tekort gaat komen. Het liefst wil de gemeente alle jaarcijfers sluitend hebben en zodanig dat de schommelingen beter opgevangen kunnen worden. Dat betekent dat jaarlijks ambities en bestaand beleid afgewogen moeten worden. De algemene uitkering van het Rijk is nu stabiel dan voorheen, en dat zal de gemeente helpen bij het duurzaam financieel herstel.
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	84	Risico's	Het maximale risicobedrag van R14, het vervangen van meerdere informatiesystemen, is	Met de uitvoering van portfoliomanagement wordt meer vooruitgekeken ten aanzien van wijzigingen digitalisering en nieuwe projecten.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				met € 350.000 gestegen in een jaar. Wordt daar al op voorgesorteerd? Als het goed is komt er een integraal ict-beleid.	Met betere prioritering en meer vooruitkijken gaat dit risico omlaag.
PvdA	Sociale leefomgeving	31	Gemeentelijke ijshockeyhal en sportcentrum	Hoe worden de stakeholders meegenomen in de voorstellen over de ijshockeyhal en het sportcentrum?	De stakeholders worden wel geïnformeerd, maar het is de keuze van de gemeenteraad.
	Bedrijfsvoering	114	Tijdelijke huisvesting gemeentehuis	Er wordt gekeken naar geschikte kantoorpanden. Vervolgens wordt de verhuizing voorbereid en in gang gezet. Kan hieruit worden opgemaakt dat in 2024 al een begin wordt gemaakt met het verhuizen van medewerkers? Hoe verhoudt zich dat dan tot de modernisering van de huisvesting in het gemeentehuis?	Dat laatste is een politieke vraag, het eerste deel is technisch. De verhuizing is nog niet in 2024, het personeel zit nog wel even op deze locatie. In de tussentijd worden in de huidige huisvesting wel de noodzakelijke dingen gedaan om de boel in stand te houden en ook een aantal verbeteringen gedaan in de inrichting. Dat zijn over het algemeen verbeteringen die mee kunnen naar de tijdelijke en definitieve huisvesting, bijv. op ict-gebied, videobelcellen en hybride vergaderruimten.
	Fysieke leefomgeving	51	Circulaire transitie	Bij de 4e bullet wordt vermeld dat wordt gekeken om aan materialen een restwaarde toe te kennen. De meeste materialen zijn een keer ten laste gebracht van de jaarrekening en staan op nul op de balans. Als die restwaarde wordt neergezet, betekent dat dat de balanswaarde gaat	We zitten nu in dat proces. We zijn met de accountant en een adviesbureau in gesprek om te kijken welke impact dat precies heeft op de organisatie. We hoeven een mindere omvang af te schrijven. Dat zou uiteindelijk kunnen landen in beleid dat wordt voorgelegd aan de raad.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				groeien.	
				Wordt dat een fiscaal beleid, dat de restwaarde zoveel procent van de nieuwwaarde moet zijn?	Nee, het is een bepaalde systematiek hoe men tot een bepaalde restwaarde kan komen bij circulair bouwen. De gemeente Leeuwarden heeft dat inmiddels in de financiële verordening vastgelegd. Dat is niet per se een fiscale benadering. De gemeente hoeft zich niet aan de fiscale regels te houden, omdat de gemeente onder een ander regime valt. Alleen voor de punten waarbij de gemeente als ondernemer geldt, valt de gemeente onder het fiscale regime.
	Middelen, mensen en bestuur	64	CAO-ontwikkelingen	Wat is de reden dat er geen voorziening voor de RVU-regeling is getroffen? De regeling loopt af in 2025 en wordt eventueel verlengd.	Het is niet gewoon om daar binnen de gemeente een voorziening voor te treffen. Sinds kort wordt nu een voorziening voor vakantiegeld opgenomen, dat werd tot nu toe binnen eigen budget opgelost. Dat geldt voor de RVU ook. In de begroting wordt er in de planning wel rekening mee gehouden.
		64	Formatie-ontwikkeling	Hoeveel vacatures staan er open en hoeveel wordt er ingeleend?	De vacatures die niet ingevuld kunnen worden, worden via inleen getracht binnen te krijgen, maar ook dat is lastig. Het aantal vacatures is per afdeling verschillend. De afdeling beheer openbare ruimtes heeft best veel vacatures die moeilijk in te vullen zijn. We hebben nu niet de aantallen paraat.
				Hebben jullie een idee hoe het komt dat de vacatures moeilijk in te vullen zijn?	Dat komt door de krapte op de arbeidsmarkt en het specialisme van het werk. Bij andere gemeenten is het ook lastig, gemeenten vissen allemaal uit dezelfde vijver. Op ict-

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					gebied doet de gemeente mee aan een benchmark en daaruit weten we dat de gemeente onder het landelijk gemiddeld zit. In het westen en zuiden is nog meer krapte. In het sociaal jaarverslag over 2022 staat dat de gemeente Heerenveen een iets hogere inhuur heeft dan andere gemeenten. Er is een tijd veel met incidenteel geld gedaan op het gebied van duurzaamheid en met de flexpool.
			Arbeids-ongeschikten	Hoe staat het met de SROI bij de gemeente?	De gemeente zit op de taakstelling die zij daarvoor heeft.
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	90	Netto schuldquotes	Er zijn zorgen over de snel oplopende netto schuldquotes. Hoe komt dit en wat kan er evt. aan gedaan worden?	Dit kijkt naar de baten en naar de omvang van het vreemd vermogen. De baten kunnen verhoogd worden door meer inkomsten van het Rijk en meer lokale inkomsten. Er is nu een bepaald investeringsvolume die een bepaalde financieringsbehoefte vraagt die aangetrokken moet worden. Wil de gemeente de netto schuldquote terugbrengen, dan moet iets gedaan worden aan de financieringsbehoefte. Te zien is dat het resultaat in 2027 behoorlijk negatief is en dat heeft hier ook impact op. Het investeringsvolume is erg groot, € 100 miljoen in vier jaar, en dat moet geleend worden tegen hoge rente. In de voorgaande jaren had de gemeente nog eigen geld op de bank en dat heeft de gemeente vanaf 2024 niet meer.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
CU			Subsidie sport en cultuur	In de infographic staat dat € 11 miljoen naar sport en cultuur gaat. Is dat alles dat in die begroting staat bij elkaar opgeteld?	Ja, dat is voor alles op het gebied van sport en cultuur: alle sportaccommodaties, sportvelden, het Posthuis, de Heerenveense School etc.
				Wat valt er onder de bijdrage voor volksgezondheid en veiligheid?	Dat is voor de Veiligheidsregio en de GGD.
	Overzicht reserves en voorzieningen	161	Overzicht reserves	Er wordt geld in de algemene reserve gestort, € 9 miljoen in 2024. Kan dat geld bijv. gebruikt worden voor de ziektekostenverzekering waarop bezuinigd moet worden?	Er gaat meer geld uit de algemene reserve dan dat er in komt. Op pagina 161 staan de mutaties op de reserves. Voor de collectieve ziektekostenverzekering is een structureel bedrag nodig en dit is eenmalig geld. Het zou uit de € 4 ton extra voor bestaanszekerheid gehaald kunnen worden, maar er moeten dan keuzes gemaakt worden. Er zit geen ruimte meer in zowel de begroting als in de algemene reserve.
	Transities	23	Dienstverlenende overheid	Hier wordt € 100.000 structureel aan besteed en € 250.000 incidenteel. Hoe gemakkelijk of hoe moeilijk is dit smart te maken? Hoe vertaalt zich dit naar de werkvloer?	Met de raad is afgesproken dat wij in december met een voorstel komen waarin wij voor alle transities smart maken welke inspanningen gedaan worden in 2024 en welke resultaten men daarmee wil behalen. Met name de tevredenheid en het vertrouwen wordt gemeten.
	Economische leefomgeving	44	Kosten samenkracht en burgerparticipatie	Dit wordt vaak als één geheel genoemd. Bij elkaar opgeteld komt dit ook op een hoog bedrag uit. Het is moeilijk uit te filteren wat precies is uitgegeven aan burgerparticipatie.	Dat is het taakveld waar veel onder valt. Het is best moeilijk om kosten voor participatietrajecten inzichtelijk te maken.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				We hebben de indruk dat Heerenveen niet slecht scoort op het punt burgerparticipatie bij allerlei trajecten. Met de omgevingsvisie zijn de inwoners goed betrokken.	Het kan zijn dat de verwachtingen van de maatschappij op dit terrein veranderen. Het zijn vaak dezelfde mensen die in zaaltjes verschijnen en er zijn grote groepen mensen die nooit ergens in participeren.
CDA	Financiën	164	Uitgangspunten themabegroting 2024-2027	Wat is de reden dat yn 2027 0% foar de yndeksaasjes stiet?	Op het moment van opstellen van de begroting was er een disbalans te zien voor de compensatie van het Rijk en het effect op de begroting. Er moet eerst duidelijkheid komen over hoe groot de algemene uitkering van het Rijk voor die jaren wordt en dan kan de indexatie over de begroting bepaald worden. Het is nu vastgesteld op het prijspeil zoals in de begroting 2023. Dit zijn de verhogingen t.o.v. het voorgaande jaar.
		156	Overzicht incidentele lasten en baten per thema	Waarom staat onderwijshuisvesting onder economische leefomgeving?	We hebben geprobeerd de thema's te herschikken, zodat elk thema ongeveer hetzelfde volume qua financiën heeft. Dat is een van de aanbevelingen uit het verbetertraject P&C. Inhoudelijk is onderwijs en ondernemen met elkaar verbonden.
	Focus onderwerpen	25	Bestaanszekerheid	Hier staat structureel € 9 ton, maar van tafel 2 hebben we begrepen dat dat incidenteel € 9 ton zou zijn.	Nee, wij vermoeden dat dat € 4 ton extra middelen zijn en de verhoogde bijdrage van € 5 ton voor Caparis.
				Er zit toch een einddatum aan Caparis?	Er is geen instroom vanuit de WSW meer, maar dat wil niet zeggen dat dat het einde van Caparis zou zijn. Er zijn nog wel beschut werkers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die binnen een andere regeling

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					bij Caparis werken.
	Middelen, mensen en bestuur	71	Overhead	De toerekening van de overhead is nu accurater, de uren zijn verschoven. Hoe zit het nu met de overhead qua werkplekken en dergelijke? Wordt dat per afdeling doorberekend of zit dat allemaal in deze overheadpost?	De overhead mag bbv-technisch niet meer naar de afdelingen toegerekend worden, maar moet separaat inzichtelijk zijn.
				Als er een project is voor een bepaalde afdeling, dan zijn dat alleen de uitvoeringskosten en niet alles wat daaronder zit? En wel de personeelskosten van die afdeling?	Ja. Het zijn alleen de kosten en de inhuur. Het gaat om directe personeelskosten, dus leidinggevend en zitten in de overhead en niet bij de afdeling.
		64	Ontwikkeling HR-domein	Hier staat dat meer ingezet wordt op strategisch HR-management. Wat wordt daarmee bedoeld?	De gemeente heeft grote uitdagingen op HR-gebied. Het binden en boeien van mensen en strategische personeelsplanning is belangrijk om medewerkers te behouden. Daarvoor is een andere inzet nodig dan dat er nu tactisch operationeel is. Mensen moeten kansen krijgen om zich te ontwikkelen.
				De arbeidsmarkt is heel open voor iedereen. Hoe kan de gemeente daarin het verschil maken?	De gemeente is een traject gestart met de naam 'Fijner samen werken', dat gaat over binden en boeien. Dat wordt samen met een grote groep medewerkers gedaan. Daarbij wordt gekeken wat mensen uiteindelijk bindt en wat het werk zin geeft.
		64	Formatie-ontwikkeling	Is een formatie van plus dertig in 2024 haalbaar?	Op een aantal afdelingen zijn al best lang vacatures die moeilijk vervulbaar zijn. We hebben ook aardig wat nieuwe en goede

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					collega's weten binnen te halen in het afgelopen jaar. Op de afdeling IBOR zijn veel vacatures. Op ict zijn een aantal goede mensen binnengehaald. Mensen van begin dertig moeten een carrièreperspectief en een scholingsperspectief geboden worden. Bij RO zijn vier juniorprojectleiders aangenomen die direct van school kwamen. Het is lastig om mensen met ervaring met gemeentefinanciën te vinden. Mensen worden met een goed inwerkprogramma opgeleid.
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	79	Risico's	Als er uit Naris een risico komt, onderkennen jullie dat dan ook en wordt dat dan gedekt uit het weerstandsvermogen?	In principe wordt iedere keer een nieuwe update van Naris gemaakt en wordt opnieuw het weerstandsvermogen doorgerekend. Als een risico zich heeft voorgedaan of is afgedekt, gaat het risico uit Naris en ontstaat er een nieuw weerstandsvermogen.
		85	Ict	Bij het risico informatieveilig werken staat dat offside back-up wordt gedaan. Dat is toch een good practice?	Dit is afgelopen juli ingeregeld. Sinds de laatste drie, vier jaar is ransomware een issue.
		89	Solvabiliteit	De solvabiliteit daalt in 2025 onder de norm van 20%, maar dan is ook het ravijnjaar. In hoeverre lost dan een hogere bijdrage van het Rijk dit op?	De solvabiliteit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen. Op het moment dat de algemene reserve stabiliseert, dan gaat het eigen vermogen als het goed is minder hard naar beneden. Omdat de gemeente ook een groeiend vreemd vermogen heeft, wordt het stuk eigen vermogen t.o.v. het totaal vermogen kleiner. Het Rijk gaat het probleem niet volledig oplossen, voor een deel wel.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				Wat is het risico van onder de norm van 20% zakken van de solvabiliteit?	Dat betekent dat de gemeente niet aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen en meer schuldeisers op haar dak krijgt. De provincie let hier ook op. Er ligt een opgave voor de gemeente om in 2025 het tij te laten keren richting 20% en sowieso om naar een positief saldo te gaan.
PAUZE					
HL/GBH	Lokale heffingen	145	Toeristenbelasting	Met de toeristenbelasting wordt € 247.000 opgehaald. Zijn er mogelijkheden om met dat geld wat te doen omdat de gemeente anders in de min komt?	Toeristenbelasting is in principe een vrij op te leggen belasting, dus daar kan de gemeente alle kanten mee op. Voor de begroting wordt voorgesteld om de toeristenbelasting met de inflatie mee omhoog te doen.
				Worden in Heerenveen ook de watertoeristen belast?	Nee. Er worden wel lig- en bruggelden geïnd. Bijv. in Akkrum zijn liggelden.
				Kan er niet meer toeristenbelasting geïnd worden? In andere gemeenten in Friesland wordt veel meer opgehaald.	Dan moet wel gezorgd worden voor toeristische accommodaties in de gemeente waar mensen kunnen overnachten. De opbrengst van de toeristenbelasting is afhankelijk van het aantal toeristen in de gemeente. In Heerenveen wordt € 1 betaald voor een kampeerplek en € 2,40 voor een hotelovernachting.
	Sociale leefomgeving	34	Maatwerkvoorzieningen Wmo	Vroeger was er de himmelsjek van de Wmo, maar die is er nu af. Hoe wordt de huishoudelijke hulp nu geregeld qua financiën?	Nu wordt de zorg voor een abonnementstarief van € 19 bij een instantie afgenomen.
				Merken jullie dat in de gemeente Heerenveen veel mensen een	Ik ken niet de analyse van de ontwikkeling van de Wmo-kosten, maar we zien wel dat

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				beroep doen op de huishoudelijke hulp, omdat ze menen daar recht op te hebben?	die kosten flink omhoog gaan. Daarvan zal zeker een deel te wijten zijn aan het feit dat men te maken heeft met een abonnementstarief, wat betekent dat voor iedereen de eigen bijdrage hetzelfde is.
	Middelen, mensen en bestuur	61	Dienstverlening	Het thema dienstverlening staat hoog op de raadsagenda. Hoe gaat de gemeente de dienstverlening verbeteren? Zijn hiervoor in de begroting voldoende middelen beschikbaar gemaakt?	We gaan de middelen zo goed mogelijk inzetten. We hebben afgesproken, en dat geldt voor alle transities, dat we in december met een voorstel komen hoe we dat precies doen. Daarmee kunnen kleine stapjes gezet worden om de dienstverlening te verbeteren. Er staan nu wat middelen tegenover, zowel incidenteel als structureel, die vooral ingezet worden om de processen bij de gemeente te optimaliseren en te digitaliseren waar mogelijk.
				Welke maatregelen liggen voor de hand?	We pakken een aantal processen op waar we rendement op kunnen halen, of qua dienstverlening of qua besparingen. Dat zijn we op dit moment aan het inventariseren.
		62	KCC	Hoe groot is het KCC? De gemeente heeft een aantal kanalen, maar we hebben gelezen dat jullie niet alle kanalen willen uitbreiden.	Het KCC is vooral de frontoffice voor de eerste vragen. Daar werkt nu 9,5 fte. Soms worden afdeling rechtstreeks gebeld, bijv. als net een mailing verstuurd is. Het systeem registreert hoeveel telefoontjes op een dag binnenkomen en hoe lang de gesprekken duren.
				Stellen mensen ook veel vragen per mail of wordt er meer gebeld?	Motivaction heeft een paar jaar geleden onderzocht wat de voorkeur van de inwoners is. Te zien is dat er veel extra wordt gebeld, ook om bevestiging te zoeken van dingen die

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					op de website staan.
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	76	Risico's	Wat zijn de grootste risico's die de gemeente moet beheersen?	Op het gebied van digitalisering is dat het risico op hacken. Het is ook een risico dat de gemeente in 2027 financieel zo ver de min in gaat. Dat heeft een behoorlijke impact op de hele organisatie.
				In hoeverre is er ruimte om te zeggen dat dingen niet meer gedaan worden? Een soort takendiscussie. Er worden bijv. veel subsidies aan de zorg gegeven.	Die ruimte ligt bij de raad. We zijn druk bezig met elkaar te kijken welke mogelijkheden er zijn en de raad die keuzes te geven. Volgend jaar met de perspectiefnota komt er een voorstel. Het toepassen van de kaasschaafmethode zou een optie kunnen zijn.
	Middelen, mensen en bestuur	61	Personeel	Is er voldoende personeel bij de gemeente om alles te bewerkstelligen?	Op sommige afdelingen zijn er veel vacatures die al lang open staan. Daar is het moeilijk om het nodige uit te kunnen voeren.
				Lukt het om veilig met elkaar te werken, het vierogenprincipe toe te passen en elkaar aan te spreken?	Zeker op financiën. Wij hebben onze processen zo ingericht dat er altijd een vierogenprincipe is. In het begrotingsproces zit een startcontrole, tussentijdse dagelijkse controles en een eindcontrole.
D66	Middelen, mensen en bestuur	61	Dienstverlening	Jullie hebben mooie doelen met maatschappelijke effecten voor de komende vier jaar. Hoe worden die effecten gemeten? Loopt er een onderzoek onder inwoners?	Ja. Een paar jaar geleden is een onderzoek door Motivaction uitgevoerd als een soort nulmeting en dat willen we periodiek herhalen, bijv. elke raadsperiode. Die gegevens zijn beschikbaar in iBabs. Via de technische vragen wordt de link gedeeld.
		65	Formatie-ontwikkeling	Uit de tabel lijkt dat er de komende jaren structureel niets verandert aan de formatie en	Structureel neemt de formatie in 2024 toe met 14,9 fte t.o.v. 2023 en dat blijft in de jaren daarna gelijk. Incidenteel neemt de

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				incidenteel dat de formatie afneemt.	formatie in 2024 toe met zestien fte en in 2025 met elf.
				Zijn er cruciale functies die de gemeente structureel met eigen personeel wil bemensen?	Ja, het is de bedoeling dat de cruciale functies structureel bemend worden door eigen personeel. De gemeente is gestart met een strategische personeelsplanning, waarbij vooruit gekeken wordt van wat er nodig is, wat er verandert in de eisen, hoe mensen fit for the job blijven en hoe de gemeente mensen kan behouden door ze te boeien en te binden.
				En lukt dat ook om cruciale functies door eigen personeel te laten uitvoeren?	Soms wel, soms niet. Bij ict is het wel gelukt, terwijl die markt moeilijk is. Bij IBOR zijn al lang een aantal vacatures niet ingevuld. Met werving- en selectiebureaus wordt gekeken of mensen gericht benaderd kunnen worden. Er kan ook voor gekozen worden om een structurele functie incidenteel in te vullen.
		61	Dienstverlening	Hier staat dat de gemeente zowel haar dienstverlening als haar bedrijfsvoering wil versterken. En dat de bedrijfsvoeringsmiddelen nu niet voldoende zijn om de dienstverlening mogelijk te maken zoals men dit voor ogen heeft. Wat wordt hiermee bedoeld en hoe zit dit in de begroting?	Een van de dingen die we graag willen is zoveel mogelijk dienstverlening ook digitaal aan te bieden. Daarvoor moet het proces beschreven en gedigitaliseerd worden. Om dat te kunnen doen zijn middelen beschikbaar gesteld voor het aanstellen van twee procesanalisten. En er zitten middelen in de begroting voor informatisering en digitalisering. Er waren een aantal kwaliteits- en servicenormen geformuleerd, die meer middelen vragen. Uit het Motivaction-onderzoek kwam bijv. dat inwoners graag

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					willen zien wat de status van hun aanvraag is. Zo ver is de gemeente nog niet.
	Financieel perspectief	8	Resultaat	Vanaf 2025 is een negatief resultaat te zien en vanaf 2027 is dat negatieve resultaat groter. Hoe is de indexatie van het gemeentefonds meegenomen in de begroting en wat wordt daarvan verwacht?	De meicirculaire is verwerkt in de begroting 2024. Aan de uitgavenkant zijn de lasten voor 2024 en 2025 geïndexeerd. Voor 2026 en 2027 is dat niet gedaan, omdat er veel onzekerheid is hoe de algemene uitkering zich ontwikkelt en hoe het Rijk omgaat met de stijgende prijzen. Voor 2026 en 2027 is het vrijspel aangehouden van wat in de begroting voor 2026 is opgenomen.
				Is aan de inkomstenkant het gemeentefonds ook geïndexeerd?	Er wordt rekening gehouden met een stukje compensatie voor de stijgende prijzen, het zogenoemde accres. Op basis van de circulaires wordt dat meegenomen in de begroting t/m 2026.
	Middelen, mensen en bestuur	65	Mutaties MJP	Hier staat een fte voor portfolio-management. Wat moeten wij daaronder verstaan?	We hebben op dit moment veel trajecten waar digitalisering in zit over de volle breedte van de gemeente. Met het portfoliomanagement wordt geprobeerd meer sturing te krijgen op de volgorde en prioritering.
				De raad heeft de toezegging gekregen dat er een digitaliseringbeleid voorgelegd zou worden.	Dat komt eind dit jaar, begin volgend jaar.
SP	Sociale leefomgeving	35	Tabel kosten	It bedrach foar ekonomyske promoasje is feroare.	Dat is de reële toerekening van de personele kosten aan de taakvelden.
	Fysieke leefomgeving	56	Tabel kosten	Hjir stiet dat it parkearjen fan 2024 ôf struktureel € 5 ton jiers	De bedoeling is dat nu al wordt begonnen en vanaf 2024 de eerste investeringen

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				kostje moat. Wêrom fan 2024 ôf dat bedrach, wylst de ferwachting is dat yn 2026 de mooglike oplevering is. Wannear wurdt mei dat wurk begûn?	plaatsvinden. Dus zijn er rentelasten over de uitgaven die gedaan worden. Daarnaast zit er een stuk in m.b.t. het Geerts Willigenplein.
			Bedrijfs- infrastructuur	Hjir stiet in bedrach fan € 6,5 miljoen foar fysike bedriuwsynfrastruktuer. Dat giet yn 2024 nei goed € 12 miljoen en dêrnei wer nei ûnderen.	Dat komt doordat er per jaar fluctuaties in de grondbedrijven zitten. In de paragraaf grondbeleid vanaf blz. 139 is dat te volgen. Het is goed om de lasten in relatie met de baten te zien. Aan de batenkant is te zien dat het bedrag een stuk hoger is.
	Heffingen en belastingen	147	WOZ-taxatierapporten	By bepaalde hypoteekfoarmen kin men de WOZ-wearde ferheegje litte by de hypoteekferstrekker. Dan moat in WOZ-taksaasjerapport by de gemeente delhelle wurde. Op de side fan de gemeente stiet lykwols dat gjin rapport beskikber is.	Dan wordt een taxatierapport opgevraagd omdat men de risico-opslag die op de hypotheekrente zit graag naar beneden wil hebben. Door de gemeente wordt een gemiddelde WOZ-waarde gegeven van een aantal vergelijkbare woningen die verkocht zijn, maar worden geen taxatierapporten van alle woningen verstrekt. De vraag kan schriftelijk of telefonisch gesteld worden aan collega Fedor Zunnabeld.
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7	Weerstandsvermogen	Foar it kommende jier sjocht it wjerstânsfermogen der goed út.	Voor het komende jaar wel, maar daarna wordt het minder. We moeten niet de hoop hebben dat het vanzelf wel goed komt of dat het Rijk het probleem wel oplost, want daarvoor is het tekort te groot t.o.v. de begroting. Er moet goed nagedacht worden over hoe het gat gedicht moet worden. De raad krijgt een voorstel over de mogelijkheden en ruimtes die er zijn.

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
FNP	Bedrijfsvoering	114	Gemeentehuis	Hier staat dat het gemeentehuis wordt aangepast in 2024. Wordt nu eerst het oude gemeentehuis aangepast en vervolgens een nieuw gemeentehuis gebouwd?	We zitten nog wel een paar jaar op deze locatie, dus we doen in principe het noodzakelijke. We doen ook een aantal investeringen om ons werk beter te kunnen doen, zoals ict-middelen en belcellen. Dat zijn investeringen die we kunnen meenemen naar een tijdelijke huisvesting en naar het nieuwe gemeentehuis.
				Het onderdeel thuiswerken is ook nog steeds aan de orde?	Jazeker. We hebben nog maar de helft van de werkplekken. Er wordt veel thuis gewerkt en daar moeten mensen ook faciliteiten voor hebben, zoals laptops.
		115	Personeel	Hier staat dat om medewerkers beter te binden, een onderzoek naar de haalbaarheid van een loopbaanontwikkelcentrum wordt gedaan. Zou men daarbij de samenwerking met alle Friese gemeenten kunnen gebruiken?	Die samenwerking wordt wel gezocht. Het probleem is alleen dat gemeenten ook concurrenten zijn, omdat ze allemaal in dezelfde vijver vissen. Er zijn wel initiatieven om bij bepaalde functies samen op te trekken. Pogingen om dit goed van de grond te krijgen, zijn nog niet gelukt. Werken in Friesland is ook een samenwerkingsverband. Er wordt wel aangestuurd op een goed gemeentelijk mobiliteitsbeleid, waarbij geprobeerd wordt om mensen te binden door ze kansen te geven om door te groeien.
		117	Externe inhuur	Het blijkt dat de gemeente Heerenveen meer uitbesteedt dan gemiddeld.	Dat is personeel derden. Dat komt doordat de gemeente veel ambities en projecten heeft. Daarvoor worden veel externen ingehuurd. De gemeente werkt ook deels met incidenteel geld waarvan tijdelijke inhuur gedaan wordt. Het klopt dat de gemeente Heerenveen iets hoger zit dan gemiddeld met de inhuur van

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					personeel.
				Wordt dat als iets tijdelijks gezien of is dat inmiddels structureel geworden?	Het is wel een aantal jaren al zo. Met de huidige grote hoeveelheid vacatures bij de gemeente, moeten ook mensen tijdelijk ingehuurd worden.
		117	Indicatoren	Hier staat een aantal indicatoren. Het was aardig geweest als hier een vergelijking met een gemiddelde gemeente bij gestaan had.	Dit zijn landelijke indicatoren die de gemeente aangeleverd krijgt voor de begroting. Een vergelijking met andere gemeenten wordt niet geleverd.
	Economische leefomgeving	42	Bestaanszekerheid	Troch it kolleezje wurde twa foarstellen dien foar it ôfskaffen fan de AV Frieso. Der wurdt net by ferteld dat de gemeente yn beide foarstellen fan it kolleezje yn 2024 in berop op de algemiene reserve dwaan moat.	Waarschijnlijk dacht men op het moment dat het voorstel gemaakt werd, dat dit vanaf 2024 gerealiseerd zou worden. Als dat niet zo is, zal via een verzamelbesluit en straks een bestuursrapportage moeten worden aangegeven dat daar een eenmalige dekking voor moet komen. De provincie wil echter graag dat een structureel plan structureel gedekt wordt.
	Financieel perspectief	7	Algemene uitkering	Hjir stiet dat der oerlis is tusken VNG en it kabinet oer strukturele kompensasje. Is dêr al mear oer bekend?	Nee, dan hadden we hier misschien wel een ander plaatje neergelegd. Die onzekerheid is er nog. De kans is vrij groot dat er nog een stuk compensatie komt, maar dat zal nooit het hele tekort gaan oplossen. Aangezien het Rijk zelf ook moet bezuinigen, wordt dat stukje waarschijnlijk steeds kleiner.
			Ratio weerstands-vermogen	Yn 2027 stiet de ratio fan it wjerstânsfermogen op 1,3, dus op himsels is der no gjin probleem.	We kijken vooral naar de trend. Deze trend zien we vooral als gevolg van een daling van de algemene reserve. Die neemt natuurlijk ook af doordat er sprake is van een negatief

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					resultaat in 2026 en 2027. Als de gemeente in 2028 weer een negatief resultaat heeft, dan komt de ratio van het weerstandsvermogen sowieso onder de 1,3.
		9	Specifieke budgetwijzigingen	Wat is nij yn dit oersjoch of is dit allegear bestend?	In de tweede kolom staat MJP-2 of begroting 2024. De posten waarbij begroting 2024 staat, zijn nieuw t.o.v. het MJP deel 2. Alles waar MJP-2 bij staat, zat al in het begrotingssaldo dat gepresenteerd is bij het MJP-2.
				Hat de ried noch romte om te stjoeren mei dizze opset?	Dat zit veel op het gewetentraject dat hier ook in benoemd wordt, en waarvoor wij de raad maximaal in positie wil zetten bij de perspectiefnota 2024. Dan presenteren wij de raad welke knoppen er zijn waaraan gedraaid kan worden om dit perspectief bij te stellen. De mutaties die nu uitgegeven worden, kan de raad ook nog wat van vinden.
	Sociale leefomgeving	38	Investerings centrum Heerenveen	De FNP-fraksje wol graach in oersjoch hawwe fan alle ferwachte ynvestearringen foar it sintrum fan It Hearrenfean foar de kommende fjouwer jier. It giet om de ferskate fazen, ûnderhâld fan wegen, de evt. ferhuzing fan de biblioteek, de parkeargaraazje, it nije gemeentehûs.	Alle investeringen zijn opgenomen in de lijst in de bijlage. Een totaalplaatje van alle kosten die gedaan worden voor het centrum kan bij de technische vragen gevraagd worden.
				It wurdt faak sein dat in protte bart op It Hearrenfean en yn de bûtendoarpen neat.	Dan zou de fractie ook in kaart moeten hebben van wat er in de buitendorpen gebeurt. De gemeente is nu ook in het

Tafel 5 - Financiën en Organisatie					
Fractie	Thema / Paragraaf	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					centrum van Akkrum bezig op basis van een centrumvisie. In Aldeboarn is de gemeente ook bezig geweest en in Jubbega is ook een centrumvisie.
	Paragrafen	83	Risico's	Dit oersjoch is ús net dúdlik. Wêr steane de ferskillende R-nûmers foar?	De R staat voor risico en de risico's worden bijgehouden in het pakket Naris. Ieder nieuw risico krijgt een nieuw nummer.
	Bedrijfsvoering	118	Samenwerking	Hjir stiet: de kommisje BBV.	Dat is de commissie Besluit begroting en verantwoording. Op basis van die wettelijke kaders moet de gemeente de begroting en jaarrekening opstellen.
		143	Lokale heffingen	Hjir stiet dat foar ynsjoch yn de lokale lêsten gebrûk makke wurdt fan de lokale lêstemeter.	Via deze website http://heerenveen.lokaalastenmeter.nl kan men zelf de gemeentelijke lasten berekenen.